

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-120/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Plzeň, Heyrovského 23
Sídlo:	Heyrovského 23, 301 00 Plzeň
IČ:	49 777 718
Identifikátor:	600 022 943
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Zuzanou Metlickou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	Heyrovského 23, Plzeň a Skupova 17, Plzeň
Termín inspekční činnosti:	19. - 21. ledna 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona zaměřené na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola, Plzeň, Heyrovského 23 poskytuje základní vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami na dvou místech v Plzni (Heyrovského 23 a Skupova 17). Subjekt vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) s cílovou kapacitou 230 žáků, školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 42 žáků, školního klubu a speciálně pedagogického centra.

K datu inspekce navštěvovalo ZŠ celkem 134 žáků ve 14 třídách, z toho 8 tříd se nachází na odloučeném pracovišti Skupova 17. Celkový počet žáků vykazuje dlouhodobě mírný pokles. Na odloučeném pracovišti je otevřeno jedno oddělení školní družiny se 14 žáky a jedno oddělení školního klubu s 11 žáky.

V ZŠ je zaměstnáno celkem 26 pedagogických pracovníků. Z 22 učitelů jich 17 splňuje požadavky odborné kvalifikace a mají speciálně pedagogické vzdělání. Jedna z vyučujících absolvovala studium pro koordinátory školního vzdělávacího programu. Působí zde i dvě odborně způsobilé asistentky pedagoga s vysokoškolským pedagogickým vzděláním. Činnost školní družiny a školního klubu zajišťují dvě vychovatelky, z nichž pouze jedna je kvalifikovaná.

Žáci v 1. – 4. a 6. – 9. ročníku, kteří mají diagnostikováno lehké mentální postižení, jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen ŠVP) s motivačním názvem „Škola pro tebe“, vytvořeného podle „Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání - přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením“. Vzdělávání žáků 5. ročníku probíhá podle „Vzdělávacího programu zvláštní školy“. Je zde individuálně integrováno i pět žáků se středně těžkým mentálním defektem, kteří se vzdělávají podle „Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy“.

V posledních třech letech došlo k několika změnám. S účinností od 1. 9. 2010 bylo výmazem z rejstříku škol a školských zařízení zrušeno místo poskytovaného vzdělávání Macháčkova 45 z důvodu nízkého počtu žáků. Pro velký zájem rodičů byl od 15. 9. 2008 zřízen ke školní družině ještě školní klub pro starší žáky. Speciálně pedagogické centrum přesídlilo v listopadu 2008 z malých nevyhovujících prostor v Macháčkově ulici 45 do areálu Středního odborného učiliště elektrotechnického ve Vejprnické ulici v Plzni, kde má pro svou činnost vyhovující zázemí.

Ve sledovaném období se také zkvalitnily materiální podmínky školy. V nově získaném prostoru, který vznikl zastřešením atria hlavní budovy, byla zřízena posilovna pro žáky i zaměstnance. Na odloučeném pracovišti došlo k rozvedení počítačové sítě s připojením na internet do všech učeben a zrekonstruováním a uzavřením terasy ke zvětšení jedné učebny. Prostředí celé školy se zlepšilo nákupem nového nábytku a lavic. Ke zkvalitnění výuky přispělo zakoupení nových tabulí do všech tříd, dvou dataprojektorů a vybavení počítačové učebny v hlavní budově novými počítači. Z dotace na kompenzační pomůcky škola zakoupila pro tělesně postiženou žákyni počítač s tiskárnou.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní škola se specializuje na vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Na základě doporučení poradenského zařízení přijímá žáky s diagnostikovaným lehkým mentálním postižením. Individuálně integruje žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Informace o vzdělávací nabídce školy dostávají rodiče účinným způsobem. Je vytvořen školní vzdělávací program, který zohledňuje vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Promyšleným využitím disponibilních hodin a nabídkou nepovinných předmětů škola naplňuje své zaměření na pracovní, výtvarnou, tělesnou a environmentální výchovu. V učebním plánu byl posílen počet hodin pracovního vyučování, českého jazyka a matematiky, což je důležité pro vytvoření pracovních návyků, matematických představ potřebných v běžném životě a pro rozvoj čtenářské gramotnosti s akcentem na čtení s porozuměním. Nabídka volitelných předmětů také odpovídá zaměření školy. Žákům jsou nabízeny předměty zdravotní tělesná výchova a výtvarné činnosti. V rámci nepovinných předmětů se žáci na prvním stupni mohou přihlásit na zdravotní tělesnou výchovu a na druhém stupni na předmět základy ekologie.

Všichni žáci školy mají speciální vzdělávací potřeby, někteří z nich mají současně více zdravotních postižení nebo další znevýhodnění. Jsou mezi nimi i klienti dětského domova nebo klienti orgánů péče o dítě. Výchovná poradkyně vede jejich evidenci, ve spolupráci s poradenskými zařízeními zajišťuje diagnostiku jejich potřeb. Při řešení výchovných problémů úzce spolupracuje s metodičkou prevence rizikového chování žáků a ostatními pedagogickými pracovníky, kterým v případě potřeby poskytuje také metodickou pomoc. K závažnějším projevům nevhodného chování žáků jako je záškoláctví, napadení spolužáka nebo krádeže jsou zvány orgány péče o dítě, případně Policie ČR. Výchovná poradkyně zajišťuje vycházejícím žákům pomoc při volbě povolání, organizuje exkurze v učilištích a na úradech práce. Ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem při škole absolvují tzv. „Profí testy“, s jejichž vyhodnocením jsou žáci a rodiče včas seznámeni. V rámci předprofesní přípravy je škola zapojena do projektu regionální rozvojové agentury Plzeňského kraje „Studuj v Plzeňském kraji“. Na portále tohoto projektu jsou pro žáky a jejich zákonné zástupce přínosné informace o nabízených vzdělávacích oborech a o možnostech jejich uplatnění v budoucnu. Zákonným zástupcům je poskytována pomoc s administrativou ve spojení s novým způsobem přijímacího řízení.

Oblast prevence je zaměřena na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a na prevenci různých forem sociálně patologických jevů. Metodička prevence rizikového chování zajišťuje řadu aktivit a besed ve spolupráci s odborníky P-Centra (dlouhodobý preventivní protidrogový program), Městské policie (obrana, práce s psovodem, hledání drog) a Střediska výchovné péče (prevence záškoláctví, delikvence, drogových závislostí). Součástí preventivní strategie je i nabídka na smysluplné využívání volného času. Žáci si mohou vybrat z těchto zájmových útvarů: výroba keramiky, anglický jazyk, německý jazyk, výtvarné činnosti, sportovní aktivity, kondiční cvičení. Přínosem na tomto úseku je i stále se zlepšující spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků. Rodiče jsou zváni, aby v co nevyšší možné míře participovali na akcích a životě školy, mohou se účastnit výuky ve třídách, dokonce škola organizuje společné zahraniční zájezdy pro žáky a jejich rodiny a své zaměstnance, což pozitivně přispívá ke zlepšení klimatu ve škole. V rámci minimálního preventivního programu má škola zpracován projekt „Dospívání bez rizik“ financovaný komisí na podporu volnočasových aktivit Rady města Plzně. Z těchto prostředků škola hradí sociálně znevýhodněným žákům ozdravný pobyt na Šumavě. Pozitivem pro žáky ze sociálně slabých rodin je partnerství školy s městskou policií, která pro ně zdarma organizuje tábory v Dobronicích.

Organizace vzdělávání v době konání inspekce odpovídala právním předpisům. Vycházela z reálných personálních a materiálních podmínek školy. Metody a formy práce sledované v převážné části hospitovaných hodin přispívaly k rozvíjení klíčových kompetencí žáků s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. Vzhledem k nízkému počtu žáků v těchto třídách měli všichni možnost aktivní spoluúčasti na výuce. Časté střídání

různých forem práce, činnostní pojetí a využívání vhodných pomůcek podporovaly jejich zájem o výuku. Při práci byly respektovány individuální dispozice žáků a byla oceňována jejich snaha a pokrok. Průběžné pozitivní hodnocení umožňovalo žákům zažít pocit úspěchu a přispívalo ke kvalitě vzdělávání. Motivačně dobře připravená hodina s využitím metody CLIL (je založena na propojení výuky odborného předmětu a cizího jazyka, kdy se žák učí jazyku a obsahu předmětu zároveň) probíhala v tvůrčí atmosféře, byla zařazena skupinová práce žáků a využita prezentační technika. Žáci mezi sebou klidně komunikovali, všichni pracovali soustředěně a se zájmem. V rámci pracovního vyučování na 2. stupni vedla vyučující žáky k pochopení základních metodických postupů s následnou aplikací v praxi. Ve všech ročnících, zejména v nižších, kladli vyučující důraz na hygienické a pracovní návyky. Učitelé respektovali v náročnosti úkolů věk žáků i jejich zručnost a schopnosti. Integrovaní žáci pracovali pod vedením asistentek pedagoga a s pomocí různých kompenzačních pomůcek odpovídajících stupni jejich postižení. Ve zbývajících sledovaných hodinách byla uplatňována (pro rozvoj kompetencí k učení méně efektivní) frontální a spíše mentorující práce učitelů.

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Podklady jsou získávány z klasifikace, porovnáváním výsledků opakovacích testů a čtvrtletních prací z českého jazyka a matematiky. Kromě toho je sledován i individuální pokrok všech žáků. Ze 32 žáků, kteří v minulém školním roce ukončili školní docházku, jich bylo 26 přijato ke střednímu vzdělávání a 6 nepodalo přihlášku na žádnou školu.

Škola pořádá v rámci ŠVP projektové dny. Žáci se účastní řady soutěží, kde jsou úspěšní a umísťují se na předních místech nebo dosahují jiných ocenění (např. Fantastický strom v prostoru, Obnovitelné zdroje energie, Podaná ruka, Zvířata kolem nás, Okresní kolo sportovních her mládeže, floorball a petanque, basketbal, turnaj ve vybíjené, kopaná). Cílem všech těchto aktivit je podněcovat plnohodnotné zapojení mentálně handicapovaných žáků do všech činností v rozsahu jejich individuálních dispozic pro úspěšné začlenění do společnosti a pro získání praktických zkušeností potřebných pro život.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledků konkurzního řízení v roce 2001. Úspěšným zakončením vysokoškolského studia školského managementu v roce 2008 a dosaženým vzděláním splňuje požadavky pro řídicí funkci. Velmi dobře se orientuje v potřebné legislativě. Aktivně se zúčastňuje dalšího vzdělávání určeného pro vedoucí pracovníky. Preferuje demokratický styl řízení, což má pozitivní dopad na celkové klima obou pracovišť. Podařilo se jí vytvořit stabilní pedagogický sbor. Hlavní prioritou její personální strategie je podpora dalšího vzdělávání pedagogů, které je v současné době zaměřené na osobnostní a sociální výchovu, počítačovou gramotnost, zdravý životní styl, environmentální výchovu a jazykovou gramotnost. Velkou pozornost věnuje prevenci syndromu vyhoření a snaží se pedagogům nabízet aktivity směřující k regeneraci sil. Dílčím nedostatkem v plánování je však chybějící zaměření dalšího vzdělávání v oblasti doplnění odborné kvalifikace, což je ale v praxi od zaměstnanců vyžadováno. Na pověřené pracovníky účelně deleguje pravomoci, jejichž rozdělení odpovídá velikosti školy a umožňuje její bezproblémový chod. Nastavený kontrolní systém je funkční a postihuje všechny oblasti provozu školy. Kontrola vzdělávání probíhá podle

plánu. Z analýzy hospitačních záznamů vyplývá, že hospitační činnost není cíleně zaměřena a následně provázána se stanovenými závěry, což systematicky nepodněcuje všechny pedagogy ke kvalitativnímu posunu. Na druhé straně vedení podporuje kreativní učitele v zavádění inovativních metod výuky (např. CLIL). Obojí se potvrdilo ve sledované výuce. Vlastní hodnocení obsahuje silné a slabé stránky školy, není však propojeno s funkčním plánováním. Materiální podmínky jsou postupně zlepšovány a umožňují realizaci ŠVP.

Ve škole pracují dvě metodická sdružení pro první a druhý stupeň. Spolupracují při tvorbě tematických plánů, projektových dní, plánů exkurzí, sjednocují klasifikaci žáků, navrhuji a vyhodnocují kontrolní práce pro žáky.

Škola má vytvořenou bohatou síť partnerů, prezentuje se na akcích, které v součinnosti s nimi pořádá, a udržuje kontakty se školami stejného typu. Významným partnerem školy v oblasti environmentální výchovy je Zoologická zahrada Plzeň, kam žáci docházejí v rámci pracovního vyučování, kde se učí pečovat o výběhy zvířat a pomáhají při jarních a podzimních pracích. Během komentovaných prohlídek a při návštěvách sokolníka si nenásilnou formou vštěpují základy přírodních věd. Dalšími organizacemi v oblasti spolupráce jsou útulek pro psy a kočky v Plzni, Informační centrum svobody zvířat, ekologická farma v Černotíně a Roupově, sdružení Ametyst a sdružení Tereza. Jako velmi dobrou hodnotí škola spolupráci se střediskem volného času dětí a mládeže Plzeň, které pro ni pořádá tematické vzdělávací akce. S Ústavem jižní a centrální Asie Filosofické fakulty Univerzity Karlovy Praha se podílí na sociolingvistickém výzkumu, který fakulta zpracovává pro MŠMT ČR. Častá je i spolupráce s Úřady městských obvodů Plzně s jejich orgány péče o dítě. Školská rada je ustavena, pracuje podle zákonných ustanovení a projednává aktuální problémy školy. Dlouhodobě dobrá je také spolupráce se zřizovatelem, problematická je se správcem budov Obytná zóna Sylván a. s. Podávané požadavky jsou zdlouhavě vyřizovány, firmy najaté touto organizací odvádějí nekvalitní práce. Zjednání nápravy trvá několik měsíců, řešení závažnějších závad i několik let. Ve škole pracuje také odborová organizace. Při vyjednávání kolektivní smlouvy zatím vždy došlo ke shodě.

Úspěšně si škola vede i v ekonomické oblasti. Získává prostředky účastí v rozvojových programech vyhlášených MŠMT, krajským úřadem, městem Plzeň a dalšími (např. finance na podporu sociálně znevýhodněných žáků - ozdravné pobyty, příspěvek 100,- Kč na žáka na zajištění lyžařského výcviku, na kompenzační a školní pomůcky pro žáky). Daří se jí získávat zdroje i ze soukromého sektoru prostřednictvím sponzoringu. Připravuje zapojení do projektu EU peníze školám. Cílem je vybavit školu novou výpočetní technikou a všechny vyučující notebooky v souvislosti se zpracováváním digitálních učebních materiálů.

Pro rodiče a přátele školy je čtvrtletně vydáván časopis Školní zpravodaj, který informuje veřejnost o akcích a dění ve škole.

Závěry, celkové hodnocení školy

Příspěvková organizace poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Realizovaný školní vzdělávací program vychází z reálných podmínek a možností školy a je v souladu s požadavky školského zákona a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Ředitelka školy svým přístupem k zákonným zástupcům žáků a demokratickým stylem řízení napomáhá vytváření příznivého klimatu pro vzdělávání. Postupně zkvalitňuje materiální podmínky aktivní účasti v rozvojových programech a dle rozpočtových možností školy. Přidělené finanční prostředky vynakládá efektivně. Rezervy byly shledány v oblasti hospitační činnosti a v plánování dalšího vzdělávání.

Škola vytváří podmínky pro dosahování odpovídajících výsledků vzdělávání žáků v rámci jejich individuálních možností. Zajímavé nadstandardní činnosti organizované ve spolupráci s ostatními organizacemi přispívají k jejich všestrannému rozvoji.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Klatovech dne 25. března 2011

Mgr. Jitka Davidová, školní inspektorka

Davidová v. r.

Mgr. Miroslava Vlčková, školní inspektorka

M. Vlčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 31. března 2011

Mgr. Zuzana Metlická, ředitelka školy

Metlická v. r.

